

Nagybudafalvi Vermes Lajos

(„A vasparipás bajvívó”)

(Szabadka, 1860-1945.)

Atyja Vermes Ferdinánd 1848/49-es nemzetőr főhadnagy volt.

A vívást a legendás vívómester fiától Keresztessy Gyulától tanulta.

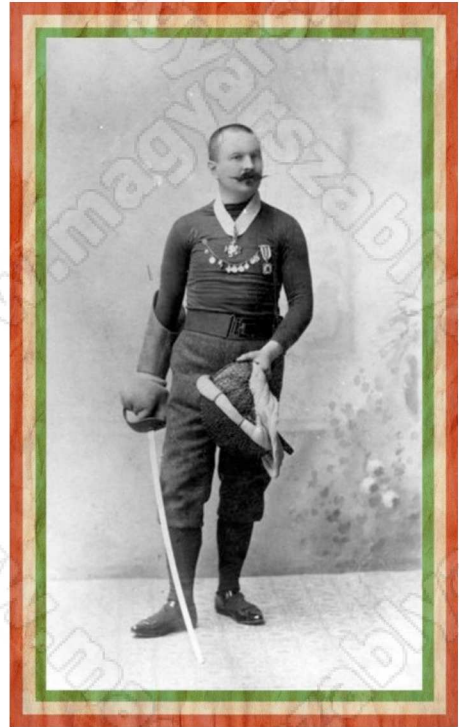
Palicsi birtokán saját atlétikai pályát alakított ki, a többi sportág mellett vívás is szerepelt. 1880 és 1914 között olimpiai játékokra nevezve.

Évekkel a Pier de Cubertin báró ihlette olimpiai verseny előtt, több száz nemzetközi résztvevővel.

Egyik extrém ötlete volt, hogy 1883-ban kerékpárról mérte össze kardját Adler Albert kolozsvári vívómesterrel.

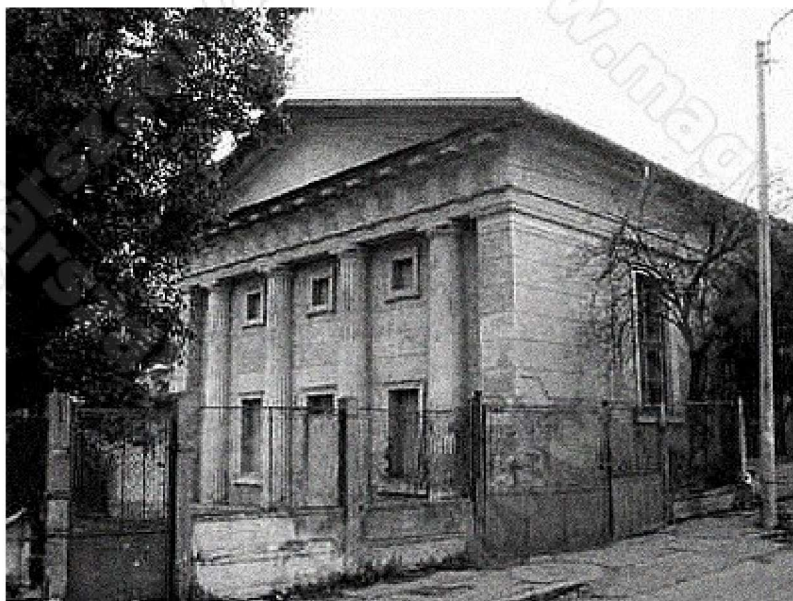
Az 1900-as évek elején a praktikum és a nemes küzdelem jegyeit egyesítő „pajzsvívás” megalkotásán fáradozott.

Pósta Sándor emlékei szerint, aki ez idő tájt Vermes tanítványa volt, Vermes bal kezére közönséges bográcsot szíjazott, amellyel a támadó vágásait könnyűszerrel felfogta, majd a jobbában tartott karddal ellentámadásba lendült. Indoklásként annyit mondott: a bogrács ideális védőeszköz, könnyen szállítható és benne a vívó gulyását is hamar elkészítheti.

Vermes Lajos

A palicsi tornaterem

1896-tól kinevezik a Kolozsvári Egyetem vívómesterének. 1896-ban kezdte el a vívás tanítását Kolozsváron. Vermes részére az Egyetem vezetősége az igényeknek megfelelően kialakított egy torna és vívótermet.

Vermes Lajos 1898-tól több alkalommal szervezett Kolozsváron vívóakadémiát, aminek keretében meghívott egy-egy jeles vívómestert oktatni.

Vívómesteri állásából hitelvesztés miatt menesztették. 1904-ben távozott Kolozsvárról.

„A vasparipás bajvívó”

A vívómesterek versenyén a vasparipa egyesület helységében Adler Albert, volt kolozsvári vívómester és Vermes Lajos hatszor csaptak össze. A felek egyforma magasságú velocipédekkel használtak, a támadás hátulról és baloldaltól nem volt engedélyezve. A küzdelem impozáns látványt nyújtott a kardok villámgyorsan mozogtak a felek könnyedén vezették vasparipájukat. Adler a fordulóknál alkalmazott fejbágásokkal, míg Vermes a szemközi támadásokkal tűnt ki. Érdekes volt az a jelenet, amikor Vermes Adlerre támadt, Ő a feléje irányított szúrást ügyesen hártotta, de velocipédje azonban a gyors megfordulásnál felmondta a szolgálatot így a küzdelmet nem tudták befejezni.

„A királyi viadorok utódja: Nagybudafalvi Vermes Lajos

Kétszáznegyven verseny győztese, a sport valamennyi nemének edzett athletája. Nagybudafalvi Vermes Lajos.

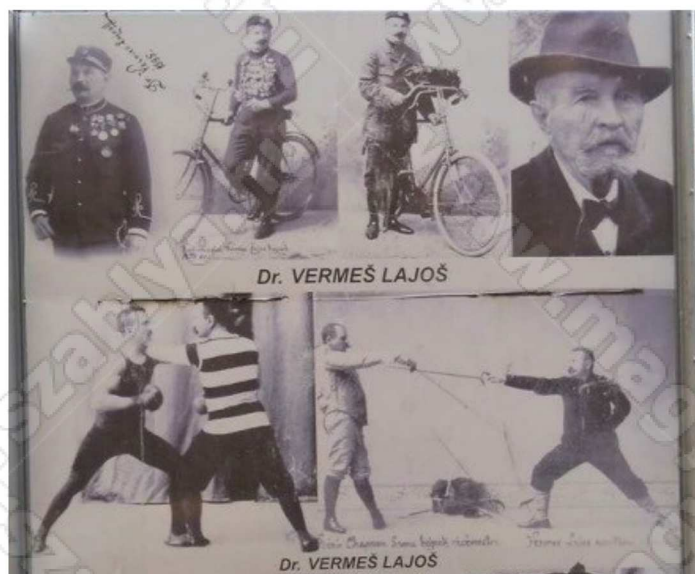
Mondhatjuk, hogy Vermes munkássága a sporttéren felér sok egyesület működésével. Mert ő nemcsak versenyzett, de lelkesítő példájával és szavaival százakat nyert meg a testedzés ügyének. Az ország csaknem minden vidékén járva, mindenütt igyekeztek akár verseny, akár multság alkalmával híveket szerezni a tornának, athletikának s a többi sportnak. A vidéki egyesületek közt főleg a „Szabadkai Torna-Egyletnek” a „Szabadkai Sport-Egyletnek”.

Az „Achilles Sport-Egyesületnek” szenteli fáradhatatlan tevékenységét, melynek gyümölcseként lehet tekinteni, hogy a palicsi versenyek ma-holnap már az olympiai játékok fontosságára emelkednek. A fővárosban a „Magyar Athletikai Club”-ban s főleg a kerékpár-egyesületekben fejt ki állandó lelkesítő tevékenységet. A legnagyobb kedvel a kerékpározást űzi, melyben nálunk és külföldön is kitűnő erőnek bizonyult. A műgyakorlatokban pedig hazánk valamennyi kerékpározóját fölülmúlja. E téren még eddig nálunk nem is akadt méltó ellenfele.

Vermes életrajzát, illetőleg azon győzelmi sorozat a legékesebben szól, melyből kitűnik, hogy 17 éves kora óta hazánkban csaknem minden nevezetes versenyen résztvett és így állandó híve volt a neki oly sok dicsőséget szerző sportnak.

Nagybudafalvi Vermes Lajos 1880. év június hó 29-én született Szabadkán. Honnan elemi iskolát végezve, a fővárosba jött. Budapesten a középiskoláit részben a Szőnyi Pál-féle intézetben, részben a kegyesrendiek főgymnáziumában végezte el.

Az orvosi egyetemet Budapesten, a bölcsészeti fakultást Bécsben, a tornatanári és tűzoltó tanfolyamokat Budapesten végezte el. Németországban több gazdasági akadémiát látogatott meg.

Bárá Chappon Samu és Vermes Lajos vívómesterek

A tornázást Bokelberg Ernő, Maurer János, Oheroli János tanárok, a vívást Keresztessy Gyula és Sándor továbbá idősebb Szigethi Benedek Gyula mester bajnokoktól sajátította el. A „Nemzeti Torna-Egylet” első csapatának tizéven keresztül kinevezett előtornásza volt, a Szabadkai főgymnáziumban 5 éven keresztül rendes tornatanár volt.

Időközben megalapította a „Budapesti Kerékpár Egylet”-et, „Magyar Testgyakorlók Körét” (Budapesten), „Achilles Sport Egylet”-et, „Szabadkai Sport Egylet”-et, ezeken kívül még egy tucat nagyban fejlődő vidéki egyletet.

Atyja Vermes Ferdinánd 1848/49-es nemzetőr főhadnagy volt (született 1821. év okt. 21-én, meghalt 1882. márcz hó 31-én) erős edzett ember volt, elnöke a vidéki sportegyleteknek, kitől már gyermekkorukban kedvet kaptak fiai (Lajos és Nándor) a testgyakorlatokra.

A Vermes család tagjai közül századokon keresztül mindég voltak kiváló athléták, egyik ősük Budafalvi Vermes Péter már IV. László király idejében 1274 évben, mint királyi viador szerepelt a perdöntő bajvívásokban, ki azon kívül, hogy a csehek elleni

hadban magát kitüntette és veszélyesen megsebeztetett, nagy érdemül rovatik fel, miszerint a király parancsára tizenegy izben szállt bajvívásra és mint bátor viador harczolván, mindannyiszor fényes diadalt aratott.

Nagybudafalvi Vermes Péter a család összes tagjai részére az örökölhető királyi viadori méltóságot megszerezte, a mit Nagy Lajos király 1356-ban is elismert s apjának Róbert Károlynak erre vonatkozó összes családi okmányokat megerősítette.

Nem lehet csodálkozni azon, hogy a királyi viadorok utódja Nagybudafalvi Vermes Lajos, az összes testgyakorlati versenyekben rekordokat mutatott fel.

Vermes Lajos kerékpáron 1877-79. években beutazta Európa legnagyobb részét s azonkívül Kis-Ázsiát és Egyiptomból kiindulva észak Afrikát, hol nagyobb szabású vadászatokon is vett részt.

Több lövész- és tűzoltó-egylet kitüntetett tagja.

Jelenleg a kolozsvári Ferencz József magyar király tud. egyetemen tornatanár és vívómester. Általában olyan kifejlett testű és minden testgyakorlatot űző athletánk, mint Vermes Lajos, talán kettő sincs. A kerékpározás mellett Vermes a legszebb eredményeket a súlyemelésben érte el. A 100 kgr. vasrudat vagy körtét balkézrel is földről fejfölé 5-ször emelte.

Különben, ha Vermes Lajos ügyességét minden gyakorlatában méltányolni akarnánk, egész könyvet kellene összeírni eredményeiről. Elégedjünk meg eddig elért kiválóbb győzelmeinek elsorolásával.

A „Nemzeti Torna Egylet” 1881. december hó 10-én tartott díszturnán a távolugrás és súlydobásban, mint összetett versenyben győzött. 1882. február hó 18-án távolugrásban győzött. 1883. február 17-én magasugrásban, kötélmászásban, súlyemelésben, távolugrásban első lett. 1883. december hó 8-án versenytávugrás, kődobással első lett.

Az 1885. június hó 28-án tartott országos tornaünnepélyen (rendezte a „Magyarországi Torna Egyletetek Szövetsége”) rúdmagasugrásban, kötélmászásban és akadályversenyfutásban első díjat nyert. A „ Magyar Athletikai Club, versenyein 1881. május 14-én ökölvívásban. 1882. május 22-én távolugrásban, és bajnoki akadályversenyben, kerékpárversenyben. 1882. október hó 8-án távolugrás, nagy sikverseny kerékpár verseny. 1882. december hó 17-én távolugrás, magasugrás rúddal. 1883 márczius 15-én magasugrás, távolugrás, súlyemelés, bírkózás. 1883 márczius hó17-én súlyemelés kardviadal. 1883. május hó 24-én nagy kerékpár verseny stb.

Nagybudafalvi Vermes Lajos legjobb eredményeit bajnokmesteri oklevelei is bizonyítják, a következő sorrendben tüntetjük fel, u. m.

Síkfutás: 100 yard 10 mp., 1 a. mf. 4' 15 1/5 mp., 4 a.mf. 19' 29 mp. Gyaloglás: 1 a. m. mf. 6 35 mp. Magasugrás: 197 cm. Rúdugrás magasba: 335 cm. Távolugrás: 620 cm. Hármásugrás: 1420 cm. Kalapácsvetés: 4215 cm. Discosvetés: 3512 cm.

A 80-as évek elején Airgnon, Dijon, Toulouse, Genf, Boroszló, Bécs, Prága Grác, Budapest, tanui voltak bajnoki küzdelmeinek. Ez alkalommal Vermes Kolozsvári tanítványainak körében mutatjuk be olvasóinknak. Achilles E.”

(forrás: www.huszadikszazad.hu/)

Vermes Lajos buzogánnyal

VERMES LAJOS TANAR
 TESTGYAKORLÓ INTÉZETE
 PALICSON.

11. szám.

Vívómesteri oklevél.

Az "Achilles Sport-Egylet"

alulirt vívómester-vizsgáló bizottsága ezennel tartusítja, hogy

Nagybudafalvi VERMES LAJOS tr.

szabadkai születésű, 25 éves oklevéles egyesületi tornatanár, ki mint az 1886 évi vívómesterképző tanfolyam látogatója az 1885 év november hó 1-től, - 1886 év június hó 20-ig az egyletnél tanításban részesült, s mint több testgyakorló egylet kintetett tagja, 1877 év február hónaptól, - 1885 év november hónapig a vívótanításban önállólag saját vívóiskolájában is szép eredményt mutatott fel, magát az alulirt napon nyilvános vizsgálatnak vetette alá, következő képességeket tanúsított: **A vívórendszerek általános ismeretében - és történetben: kifizető; boncztan-élettan-és életrendtanban: kifizető; a vívótanítás elméletében: kifizető; vívásgyakorlatok és csapatgyakorlatok vezetésében: kifizető; szablya, egyenes kard, tör; szuronvos fegyver gyakorlatok vezetésében és saját vívási képzettségében: kifizető; fegyvertanban: jeles.** Minek folytán Nagybudafalvi **VERMES LAJOS** nemzetközi jellegű versenyek bajnokát s a vívástanítás terén szerzett érdemei alapján, továbbá versenyvívói képességeinél fogva **VIVÓMESTERNEK** ismerjük el, és a vívástanításnak főgymnasiumokban, egyetemeken és egyletekben leendő vezetésére képesnek nyilvánítjuk.

Kelt. Budapest 1886 év június hó 21-én.

Handwritten signatures and numerous official seals from various sports associations and clubs. The seals include: "ACHILLES SPORT-EGYLET", "VERMES LAJOS TANAR TESTGYAKORLÓ INTÉZETE", and various regional sports clubs like "Budapesti Tornaegylet". There are also several circular medals and stamps scattered throughout the bottom half of the document, some of which are partially obscured by the signatures.

Vermes Lajos vívómesteri oklevele